

Łódź

CENA NUMERU
20 gr.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Mies. z dod. ilustr. 5 zł
Dla robotników 4 zł
Odnosz. do domu 30 gr.
Z costawą poczt. 6 zł
Poza Łodzią egz. 27 gr

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Administ.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41

TELEFON 100-22

Konto P.K.O. 60594

Red. przyjmuje od 5—

Art. listów anonimowych
nie umieszcza się.

1932 r.

PRAD

Czwartek 9-go czerwca

№ 157

Votum zaufania dla Herriota

uchwalono 384 głosami przeciw 115 przy 110 wstrzymujących się.

Rząd Herriota stanął wczoraj przed parlament. Deklarację rządową odczytał w izbie deputowanych Herriot, a w senacie—Renoult.

Rząd — głosi deklaracja — w zakresie polityki wewnętrznej dążyć będzie do szybkiej poprawy stosunków finansowych. Przewidziany jest wzmożonych wymian gospodarczych program wielkich robót, mający na celu zmniejszenie bezrobocia, przewidziane są dalej reorganizacje środków ochrony gospodarczej systemem i układów międzynarodowych. Rząd zastosuje aktywną politykę w zakresie rozwoju gospodarczego i socjalnego kolonii, dążyć będzie do reorganizacji ubezpieczeń społecznych i do rozszerzenia akcji pomocy dla bezrobotnych.

Wreszcie projektuje wprowadzenie bezpłatnego nauczania w szkołach drugiego stop

nia oraz przygotowuje projekt amnestji dla przestępców politycznych. Pod względem polityki zagranicznej kierować się będzie rząd koniecznością ugruntowania pokoju na ogólnej organizacji Europy i całego świata i dążyć będzie do odprężenia politycznego, do porozumienia gospodarczego i rozbrojenia moralnego

W sprawie odszkodowań Francja nie pozwoli kwestionować swych praw do odszkodowań, praw wynikających nie tylko z traktatów, lecz i z wzajemnych układów, w których zaangażowany jest honor sygnatarjuszy, świat któryby się oparł siłę prawa, p o d d a ł b y się wcześniej lub później pod panowanie siły.

W głosowaniu nad wnioskiem zaufania dla gabinetu Herriota, wedle ostatecznych obliczeń za wnioskiem padło 384 głosy, przeciw-

ko 115, przy 110 wstrzymujących się od głosowania.

Po obliczeniu głosów doszło do ostrej wymiany zdań pomiędzy Herriotem i Tardieu który zapytał, czy może liczyć na lojalność nowego premiera i ministra spr. zagranicznych w Lozannie.

— Moje stanowisko — powiedział Tardieu — sprawie rozbrojenia i bezpieczeństwa narodowego było jasne i zdecydowane, natomiast linja polityczna nowego rządu nie daje w tej mierze dostatecznych gwarancji.

Herriot odpowiedział, że trzymać będzie tezy, wyluszczonej w expose i żadnych innych wyjaśnień dawać na ten temat nie myśli. Część izby poczęła wtedy wołać, że Herriot wykręca się sianem w najważniejszej dla Francji sprawie.

Z. Woroniecka - Toepferowa skazana na 3 lata twierdzy.

Po przemówieniu rzecznika powództwa cywilnego adw. Gutmana, które podaliśmy w wczorajszym numerze, zabrał głos obrońca adw. Sobotkowski.

Przemówienie obrońcy oskarżonej, adwokata Władysława Sobotkowskiego zajmowało się w lwiej części właściwym scharakteryzowaniem Boya, przyczem charakterystyka ta wypadła nadzwyczaj ujemnie.

— Boy wiedział, że Woroniecka dzięki niemu nosi się z myślą samobójczą i bał się, że użyje do tego jego rewolweru. Nazajutrz po randce w Italji z panną Dzidzia, gdy wywiązała wymowna scena z Woroniecką, domaga jąca się swych praw, Boy, widząc rewolwer w rękach księżniczki, mógł jednym słowem broń je wytrącić.

Wystarczyłoby odezwać się. Gdy milcząco zbliżał się do uzbrojonej Woronieckiej, jedyna myśl, jaka jej mogła przyjść do głowy w s o b a w a, z e m a

że odebrać jej rewolwer i zastrzelić ją. Instykt samozachowawczy zaćmił jej jasność myślenia. Strzeliła.

W ostatnim słowie Woroniecka powiedziała blado:

O jedno tylko proszę sąd, żeby uwierzył mi, bo nigdy nikogo nie okłamałam. Zdaje się zupełnie na wolę sądu.

Narada sądu nad wyrokiem trwała blisko 2 godziny

Przy przepelnionej publicznością sali przewodniczący odczytał wyrok skazujący Woroniecką-Toepferową na trzy lata twierdzy za zabójstwo Boya w silnem uniesieniu pod wpływem ciężkich zniewagi.

Zasądzono również 1400 zł powództwa cywilnego na rzecz starszej córki Boya, Jenny będącej u niego na wychowaniu.

Woroniecka po wysłuchaniu wyroku zachowała ten sam spokój co i przedtem.

Obrońca jej zapowiedział zaraz apelację

Votum separatum

w sprawie ks. Woronieckiej

Jak się okazuje, w sprawie Zofji ks. Korybut-Woronieckiej, skazanej wczoraj na trzy lata twierdzy za zabójstwo sp. Brunona Boya, jeden z sędziów kompletu wyrokującego zgłosił odrębne zdanie, votum separatum, wypowiedziane się na piśmie za karą jednego roku twierdzy.

W związku z tą okolicznością rozprawy apelacyjnej budzi nowe zainteresowanie.

Pod eskortą policyjną wyprowadzono Woroniecką z sali i karetka więzienna odwołała ją napowrót na Pawiak.

Nie będzie narady byłych premierów.

Prasa lwowska przyniosła wiadomość o projektowanej jakoby w najbliższym czasie nowej naradzie premierów pomajowych u p. Prezydenta Rzpltej w Ciechocinku.

Wobec tego, że koła polityczne w Warszawie pogłoski tej nie potwierdziły — przypuszczano, że wiadomość ta pochodzi z kół lwowskich, zbliżonych do premiera prof. Bartla. — Widocznie jednak tak nie jest, gdyż p. prof. Bartol wyjeżdża w najbliższym czasie

— po zakończeniu swych prac na Politechnice — na wypoczynek i kurację zagranicę, prawdopodobnie do Montecatini.

Porządem z posród uczestników narady p. Prezydenta nieobecny jest również w Warszawie marszałek Sejmu, dr. Switalski.

Sądząc z powyższych danych — należy przypuścić, że nie zanosi się obecnie na nową naradę premierów rządów pomajowych w czasie kuracji p. Prezydenta w Ciechocinku.

Co jest w polsce możliwe

Samochód za 16 złotych sprzedano na licytacji w Zerkowie

Onegdaj odbywała się w Zerkowie na zarządzenie burmistrza Szurkowskiego licytacja samochodu osobowego marki „Ford”, należącego do przedstawiciela firmy pługów parowych p. Woelkego, który zalegał z opła-

tą podatku drogowego w wysokości zł. 300.

Komornik miejski sprzedał samochód za 16 złotych.

Licytacja ta wywarła fatalne wrażenie wśród miejscowego społeczeństwa.

Pożar w hotelu Lokatorzy wyskakiwali przez okna.

NOWY JORK 8 6

W mieście Cleveland (Stany Zjednoczone) spłonął ubiegłej nocy największy hotel „Lincoln”

Pożar wynikł z nieustalonej przyczyny. W przeciągu kilku minut ogień objął klatkę schodową oraz 6 wind obsługujących wszystkie piętra włącznie do 18-tego. Przebudzeni lokatorzy wybiegli w bieliznie na tarasy i baliony błagając o pomoc. Działy się rozdzierające sceny gdyż straż ogniowa nie mogła opanować pożaru. Zajęto się więc tylko wynoszeniem mieszkańców przy pomocy drabin.

Ponieważ drabiny sięgały tylko do tarasu 8 piętra a natłok był olbrzymi niektórzy z lokatorów zbiegłszy na niższe piętra przez płonącą klatkę schodową zaczęli skakać z okien na rozdarłe brezenty. Wskutek niezręcznych skoków 8 osób padło trupem roztrzaskawszy sobie głowy o asfalt a 34 osób odniosło ciężkie rany.

Ostatecznie zdołano ewakuować pozostałych mieszkańców Hotelu „Lincoln” spłonął doszczętnie. Wśród rannych i poparzonych znajdujących się w szpitalu, 21 osób ma połamaną rękę i nogi.

O rządzie von Papena w Anglii

„Daily Telegraph” pisze:

— Nigdy jeszcze w naszych czasach nie mieliśmy sposobności oglądać takiej kariery politycznej, jaką stanowi rząd von Papena. Opiera się on jedynie i wyłącznie na kłicie politykujących generałów, mających wpływ na prezydenta Hindenburga. Ta junta militarzna ma zamiar obalić rząd i wprowadzić panowanie kasty wojennej.

„News Chronicle”:

— Wiadomości z Niemiec stanowią nie-szczęśliwy wstęp dla konferencji w Lozannie, zwłaszcza jeżeli, jak twierdzą, rząd niemiecki ma zamiar wprowadzić ponownie ustrój monarchistyczny. Nie należy zapominać, że członkowie obecnego rządu niemieckiego są przedstawicielami tego systemu i tych ideałów, które doprowadziły do wywołania Wielkiej Wojny.”

Spór Angielsko-Irlandzki

LONDYN 8-go czerwca

Dzisiaj w południe nastąpiło w Dublinie historyczne spotkanie pomiędzy angielskim ministrem domniów Thomasem i ministrem wojny lordem Hailemanem z irlandzkim premierem de Valera.

Po raz pierwszy od chwili zawarcia angielsko-irlandzkiego traktatu z roku 1931 członkowie gabinetu angielskiego znaleźli się w charakterze urzędowym w Irlandji.

O przebiegu konferencji nie wydano żadnego komunikatu. W kołach dobrze poinformowanych utrzymują iż rozmowy tyczyły się całością sporu angielsko-irlandzkiego, ze szczególnym uwzględnieniem sprawy przysięgi na wierność koronie.

Prerokowania będą podjęte nanowo w nad-

chodzący piątek w Londynie, z udziałem irlandzkiego premiera de Valery i premiera angielskiego Mac Donaída.

Z głodu

(a) Na Bałuckim Rynku zastąpiła z głodu i wycieńczenia 31 letnią Józefą Czekalę przybyła w poszukiwaniu pracy z Kalisza.

Chorą w stanie osłabionym przewieziono karetką pogotowia do zbiorni.

Nagry zgon

ambasadora włoskiego w Londynie.

LONDYN, 8. 6.

Ambasador włoski w Londynie, Bordonaro, uległ nagle wczoraj po południu ciężkiemu atakowi serca. Gdy radca ambasady wszedł do gabinetu ambasadora, zastał go leżącego bez przytomności na podłodze. donaro, odwieziony natychmiast do lecznicy, zmarł tam dzisiaj rano o godz. 5 m. 45.

Bordonaro miał lat 55 i był ambasadorem w Londynie od 5-ciu lat.

Manifestacje Teteranów

WASZYNGTON 8. 6.

Dziesięć tysięcy b. żołnierzy przedefilowało przez aleję Pensylwańska, manifestując w ten sposób swoje żądanie natychmiastowego wypłacenia im renty inwalidzkiej. Około 2000 agentów policji musiało utrzymywać porządek wśród olbrzymiego tłumu, który oklaskiwał pochód.

Bezdomne dzieci sowieckie

RYGA, 8. 6.

W ostatnim czasie na ulicach Moskwy, Leningradu, Charkowa i innych większych miast ukazały się ponownie znaczne grupy bezdomnych dzieci. Jak donosi „Krasnaja Gazieta”, bezdomne dzieci zajmują się nie tylko kradzieżami i napadami rabunkowymi na przechodniów, lecz starają się wykorzystać ostatnie dekrety rządu sowieckiego o prowadzeniu wolnego handlu.

Trzęsienie ziemi w Portugalji

LONDYN, 8. 6.

Miasto Benawent, położone w odległości 100 klm. od Lizbony, nawiedzone zostało wczoraj silnym trzęsieniem ziemi. Ogarnięta paniką ludność całą noc dzisiejszą spędziła pod gołym niebem, obawiając się nowych wstrząsów.

Szkody wyrządzone przez trzęsienie ziemi są straszne. Wiele osób jest rannych, zabitych, na szczęście niema

Z Ruchomego Uniwersytetu

Ludowego dla Kresów Wschodnich

Akademicka Grupa Pracy Ideowej przystąpiła w ostatnich czasach do realizacji Ruchomego Uniwersytetu Ludowego dla Kresów Wschodnich. W związku z tem został utworzony specjalny Komitet Organizacyjny, w skład którego weszli: pp. dr. socj. A. Merkert, inż. arch. W. Broda, adw. E. Zejda, B. Mrówczyński i mgr. E. Szabert.

Ze względu na wielki nawał pracy Komitet Organizacyjny urządza codziennie w lokalu Wypożyczalni Akademickiej (ul. 11 listopada 26, tel. 172-05) i udziela szczegółowych informacji osobom zainteresowanym oraz przyjmuje wszelkie ofiary książkowe i pieniężne.

Konsolidacja Europy

Odosobnieniu Polski w Europie, pomogła nie tylko zrezygnacja naszych dyplomatów, wobec których słoń w składzie porcelany jest za ledwie wdzięczną wazką, bujającą wśród lilii wodnych — ale również niezmiernie celowa i rzeczowa propaganda Niemiec, której nie umieliśmy nic innego przeciwstawić, jak przeraźliwie genialny wymiar sprawiedliwości dla więźniów brzeskich.

Dopiero piorun z jasnego nieba t. j. wybór notorycznego zamachowca i politycznego padalca von Papena na premiera potężnego państwa w centrum Europy — tudzież smętne i bolesne dla naiwnych anglo-sasów o świadczenie miarodajnych czynników w Niemczech, że nigdy nikomu już nic nie zapłacą — ani jednego feniga — otworzył wreszcie chytre, lecz ciężko zaropiałe oczki babci Europy.

Zamilkł wreszcie wdzięczny słowiczek z nad Sekwany, pan Pfeiffer, który gwizdał stale w niemiecką dudkę, wreszcie i on zobaczył, że nietylko „korytarz pomorski”, jest tą zagwią wojenną, gotową podpalić spokój Europy, ile ci, co po obu stronach tego korytarza siedzą.

Nawet nasi geniusze polityczni z Warszawy, których cała mentalność była nastawiona na Wschód, a jedyne niebezpieczeństwo widzieli w podartych butach kozackich, — dzisiaj zdołali zauważyć, że ta ściana zbytu poważnie się chwieje i jest już dobrze podminowana i lada chwila może się wywrócić..

W tym momencie, kiedy cały naród, tj. państwowcy, którzy pobierają co 1-go pensje ze skarbu, jakoteż i „anty państwowcy”, którzy takowej nie pobierają — zdają sobie jasno sprawę z powagi chwili i ogromu niebezpieczeństwa, z Wilna odzywa się głos p. t. pu szczyka — dla niepoznaki tamże zwanego Mackiewiczem, który w wileńskim „Słowie” nawołuje „do porozumienia z Niemcami..

Trzeba być, albo ostatnim z „narodu idjotów”, albo pierwszym wśród sanacji, aby dziś, kiedy na działalność Niemców otworzyły się oczy całej Europy wystąpić z tego rodzaju projektem.

Zdajemy sobie sprawę, że p. Mackiewicz jest wyrazicielem, na szczęście u nas b. nikłego odłamu społeczeństwa, które wszelkim kosztem, nawet kosztem Pomorza, poznańskie go czy Śląsk, chciałby dojść do porozumienia z Niemcami.

Ci „ubodzy duchem” zapominają o tem, że każda piędź ziemi oddana Niemcom, wzmacnia tylko ich siły i wzmacnia apetyt na dalsze tereny — i chyba w nurzeniu takiej miarodajnej osobistości jak Hitler w Niemczech — nie pozostawiają w tej mierze żadnych wątpliwości.

„Drang nach Osten” był i pozostanie na czelną dewizą polityki niemieckiej, a kto tego nie widzi, lub widzieć nie chce, powinien pozostać referentem w Min. Spraw Zagranicznych ewentualnie redagować wileńskie „Słowo”.

Polityka szukania porozumienia z Niemcami, kosztem tych czy owych koncesji, można porównać z pomysłem barana, który dla ratowania całości swej szacownej osoby, zgodziłby się dobrowolnie na propozycję wilka „Zedzenia mu tylko ogona..”

Wreszcie p. Mackiewicz uważa za wskazane kruszyć kopję w obronie von Papena i oświadcza:

— „Jako attaché wojskowy w Waszyngtonie, obdarzony zaufaniem rządu amerykańskiego — organizował w Ameryce sa botaż? Ciekawa rzecz, co nam do tego?

Wypominanie mu szpiegostwa jest nie-smaczne, a z punktu wychowawczego powiedziałbym, niewskazane.

No tak — z tym wypominaniem toby mogła prasa polska trochę się powstrzymać.

W domu powieszono go nie powinno się mówić o sznurku..

Nowa porażka Hoovera

WASZYNGTON 8 6

Izba reprezentantów odrzuciła wniosek Hoovera domagający się podniesienia o półtora miliona dolarów kapitału zakładowego Reconstruction Finance Corporation

Zamiast tego przyjęto projekt ustawy o wyasygnowaniu dwóch miliardów trzystu milionów dolarów na wielkie roboty publiczne w celu zwalczania bezrobocia

Panuje ogólne przekonanie że cały plan finansowy prezydenta Hoovera opracowany niedawno z dyrektorami Reconstruction Finance Corporation będzie przez izbę reprezentantów i kongres odrzucony zamiast niego zaś zastosuje się nowe podstawy polityki finansowej polegające na ratowaniu przemysłu

przez wzmoczenie konsumpcji drogą finansowania robót

NOWY JORK 8 6

Lotnik polski Hausner pochodzi z Jasłowa pod Sanokiem Podzice jego mieszkał w Linden w Stanie New Jersey

W „New York Times” ukazało się dzisiaj oświadczenie meteorologa Kimbala który twierdzi że Hausner natychmiast po prze locie nad Nową Finlandją wpadł w śnieg i mgły i oczywiście musiał zawrócić Dlatego jest możliwe że wylądował gdzieś na odludziu w Kanadzie

Pomysłowy Icek

a) W dobie obecnego kryzysu rzeczą jest powszechnie znaną iż do najcięższych za dań zaliczyć należy inkasowanie jakichkolwiek zobowiązań czy też należności

Icek Biderman zamieszkały przy ulicy Kilińskiego 40 miał do zainkasowania od Ab rama Hercsztarka zamieszkałego przy ulicy Piotrkowskiej 58 pewną należność

Biderman chodził kilkakrotnie lecz na próżno Zdarzało się że o ile zastawał dłużnika to ten oświadczał że niema pieniędzy na pokrycie względnie co się jeszcze części zdarzało Hercsztark nie był obecny

Gdy inkasowanie odwlekało się i Biderman wyczuł że Hercsztarka gdzie zgodnie z przewidywaniami nie zastał go

W pokoju obecny był syn Hercsztarka 12-letni Icek Biderman podsunął chłopcu dwa blankiety wekslowe po 50 złotych każdy

Icek że uczył się w szkole podpisywał się wcale nie gorzej od ojca i za namową

Bidermana złożył swój podpis na wekslowym papierku

Biderman wekselki podpisane przez chłopca puścił w ruch i zapłacił nimi należność za węgiel w składzie Bajli Salomonczyk Zgierska 110

Gdy w terminie płatności weksle zapro testowano pozatem zaś Hercsztark wyjaśnił kto jest wystawcą sprawę skierowano do Urzędu Prokuratorskiego który pomysłowego Bidermana pociągnął do odpowiedzialności karnej

W dniu wczorajszym sprawę rozpozna wał Sąd Grodzki w Łodzi pod przewodnictwem sędziego Semadeniego Na Rozprawie Biderman nie Przyznał się do winy wyjaśniając że Icek Hercsztark przyniósł mu weksle z wystawienia rzekomo ojca na co nie zwrócił Biderman uwagi

Sąd wydał wyrok mocą którego 45-letni Icek Biderman skazany został na 3 miesiące więzienia

Uparty lokator

Dwa razy wprowadzał się po eksmisji.

(a) W dniu 22 kwietnia 1931 r. na za sadzie wyroku sądowego komornik dokonał eksmisji małżonków Michała i Marceli Jędrysiaków, zamieszkałych przy ulicy Wolnej 23.

Po eksmisji tegoż dnia wieczorem Jędrysiakowie oderwali drzwi i wprowadzili się ponownie. Właściciele domu małż. Ferster pobłażliwie potraktowali sprawę i w ten sposób niemal przez półtora roku zajmowali nie-prawnie mieszkanie jędrysiakowie. Dnia 10 maja rb. Sąd Grodzki w Łodzi po rozpoznaniu sprawy skazał Jędrysiaków każdego na 4 dni aresztu za samowolę, jednocześnie zaś

zarządził niezwłoczne opróżnienie mieszkania przez policję.

Gdy 23 maja rb. opróżniono mieszkanie, Jędrysiak wieczorem zebrał tłum około 500 zwolenników i przemocą opanował po raz drugi mieszkanie. W wyniku awantury obu Jędrysiaków aresztowano i postawiono przed Sądem Grodzkim w Łodzi. Sędzia Semadeni po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok, mocą którego Marcela Jędrysiak skazana została na 5 miesięcy więzienia a Michał Jędrysiak na 4 miesiące więzienia.

Pachnące miasto

Stosunkowo małe miasteczko francuskie Grasse zasługuje zupełnie na to, aby nazwa jego zmieniona została na „Miasto Zapachów”, gdyż właśnie w tym mieście corocznie wyrabia się setki balonów najcenniejszych ekstraktów zapachów, służących następnie do wyrobu perfum.

Już zdaleka, zbliżając się do Grasse, każdy zauważy zapach, jaki się w powietrzu unosi, a gdy podróżny znajdzie się w ciasnych uliczkach tego starego miasta, to w niektórych miejscach zapachy te są tak silne, że nieprzyzwyczajonego mogą przyprawić o zawrót, a przynajmniej o silny ból głowy. Jest to jednakże jeszcze niczem w porównaniu z powietrzem, jakie panuje w niektórych działach we wnętrzu fabryk.

Jeden z amerykańskich chemików, C. Gordon Glover, który specjalnie tam pojechał, aby fabryki perfum zwiedzić, w ten sposób opisuje swoje wrażenia.

Świeże kwiaty przede wszystkim dokła-

dnie obiera się z gałązek i szypulek, a następnie umieszcza się je w wielkich miedzianych kotłach i zasypuje odpowiednią ilością świeżego łoju bydlęcego lub tłuszczu wieprzowego. Kotły te zamyka się szczelnie i przez umieszczone u spodu rury napuszcza się do nich bardzo gorącą parą wodną, która sprawia, że w krótkim czasie łoju w kotłach zaczyna wrzeć. W takiej temperaturze wrzenia utrzymuje się zawartość kotłów przez dwadzieścia cztery godziny bez przerwy, poczem dalszy dopływ pary ustaje i masa wewnątrz kotłów powoli zaczyna ostygnać. Masa ta następnie idzie do dystylarni, gdzie dopiero z tłuszczu robi się wyciągi zapachów.

Jak kosztowne są niektóre esencje zapachów, tego dowodem, że naprzykład z dwóch tysięcy funtów oczyszczonych kwiatów otrzymuje się przeciętnie tylko niespełna dwa funty esencji. Ileż więc kwiatów potrzeba zebrać, aby obrane ze szypulek, oczyszczone z liści, ważyły dwa tysiące funtów?

Wulkany — to klapy bezpieczeństwa kuli ziemskiej

100 wybuchów Etny od 2 i pół tysiąca lat do dnia dzisiejszego

O wybuchach Etny pouczają nas już legendy z czasów przed chrześcijańskich. Już wtedy bowiem Etna zniszczyła doszczętnie miasto Naksos, Juesa i Hybla i szereg innych, a w ciągu okresu, zaczynającego się 2 i pół tysiąca lat temu było około 100 wybuchów Etny.

Mimo straszne spustoszenie można śmiało powiedzieć, że powodują one nieporównanie mniej ofiar w ludziach, aniżeli wybuchy innych, siejących ogniem gór, choćby np. We zuwiusza czy Monte Pele. Przebieg wybuchu Etny jest znacznie powolniejszy, wskutek czego ludność może na czas ratować się ucieczką.

Wiadomo np., że z powodu wybuchu Wezuwiusza w r. 79 naszej ery miasto Pompeja z całą niemal ludnością zostało zasypane przez deszcz z gorejącego popiołu, wulkan zaś Mont Pele wyrzucił z siebie na wyspę Martynską chmurę trujących gazów, wskutek tego miasto St. Pierre zamarło, a z 28 tysięcy mieszkańców ocalał jeden tylko człowiek, który siedział w więzieniu. Ocalenie zawdzięczał temu jedynie, że przez małe okienko jego celi gaz trujący nie mógł się przedostać.

Takie właśnie nagłe wybuchy nie miewają wcale miejsca, jeśli chodzi o Etnę.

Wyrzuca ona z siebie raczej roztopione kamienie, które w postaci płomienistej lawy płyną po stokach góry. Lecz górna powierzchnia tej lawy szybko zastyga, wskutek czego jej szybkość coraz jest mniejsza.

Podczas wielkiego wybuchu w r. 1865 główny potok lawy w ciągu 24 godzin przebył zaledwie 5 kilometrów, a do przebycia następnych dwu kilometrów potrzebował nawet 36 godzin; w ciągu dalszych 136 godzin zdołał przebyć zaledwie pół kilometra.

Jeśli więc mimo te fakty czytamy w starych kronikach, że w r. 1169 z powodu wybuchu Etny straciło życie 15 tysięcy ludzi, w r. 1669 — 20 tys., a w r. 1693 nawet 60 tysięcy ludzi — przypisać te wielkie straty należy nie wybuchowi wulkanu bezpośrednio, lecz jednoczesnemu trzęsieniu ziemi.

Z powodu trzęsienia ziemi w r. 1169 została całkowicie zniszczona Katania, z której cała jeden dom zaledwie. Najstraszniejszy i jednak wybuch w r. 1669.

marca do połowy lipca; a od 26 marca, wskutek strasznego trzęsienia ziemi, przy wtórze niebываłych obłoków pyłu, zawałił się cały wierzchołek Etny.

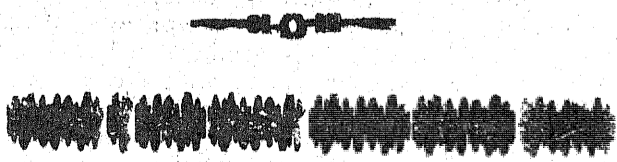
Wtedy to oprócz 6 miast, które padły ofiarą trzęsienia ziemi, 12 innych doszczętnie zalała lawa. Znikły one całkowicie z powierzchni ziemi. Płonąca lawa całymi potokami dążyła wówczas ku morzu, gdzie przy strasznym ryku stworzyły się olbrzymie kłęby pary. Lawa ta zastygła w wodzie i tworzy dziś pagórek, mający około kilometra długości.

Bardzo ciekawą próbę podjęli wtedy mieszkańcy Katanii, pragnąc przeszkodzić posuwaniu się lawy ich ulicami: poubierali się w mokre skóry i przy pomocy ostrych narzędzi usiłowali przedrzeć zastygłą skorupę lawy, by w ten sposób umożliwić dalszy jej odpływ w bardziej pożądanym kierunku. Próba ta się udała, lecz lawa płynąc zaczęła tak szybko, że ci robotnicy ledwo uszli z życiem. Odwrócony w inną stronę potok lawy zaczął płynąć na zachód w kierunku miejscowości Palermo. Lecz wtedy wielki hałas, ruszyły dużym oddziałem na tych kopaczów z Katanii, zmusili ich do zaprzestania pracy i pozwolenia na to, by lawa płynęła obranem korytem.

W ubiegłym stuleciu było około 15 wiekowych wybuchów Etny. Podczas wybuchu w r. 1865 lawa poruszyła się z szybkością 25 metrów na godzinę, wpadła do wąskiej doliny Colavechio i w ciągu paru godzin wypełniła ją całkowicie.

Te bardzo częste wybuchy Etny, dowodzą, że znajduje się ona w szczególnie czułym miejscu skorupy ziemskiej.

Naogół zaś nauka przyjęła pogląd, że wybuchy wulkanów — to klapy bezpieczeństwa kuli ziemskiej.

Potrzebny zecer

wiadomość w drukarni „P. i S.”

HAUSNER W KANADZIE

przypuszczenie amerykańskiego meteo-
orologa.

Humor

ZA POZNO

— Pomyśl tylko, Beniu: poznałam wczoraj chłopca, który nigdy jeszcze nikogo nie pocałował!

— No wiesz, musisz mi go koniecznie przedstawić.

— Niesrety, już za późno!
BROSTY SPOSOB

— Jak to pan robi, że chłopcy pańscy tak chętnie zastywiają tran?

— Mam bardzo prosty sposób: za każdą zażytą łyżkę tranu daję im po dziesięć groszy, które chłopcy wrzucają do skarbonki.

— No tak, ale to dosyć kosztowne.

— Wcale nie: gdy trzeba kupić nową butelkę tranu, biorę na nią pieniądze z ich skarbonki.

Powrót bojów- wek Hitlera

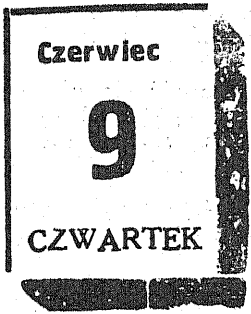
BERLIN, 8.6

W najbliższych dniach opublikowany ma być nowy dekret wyjątkowy von Papena, znający dawny dekret o zakazie formowania oddziałów szturmowych. W ten sposób prywatna armia Hitlera otrzymuje oficjalne pozwolenie na swą działalność.

Jednocześnie z dekretem spodziewany jest rozkaz Hitlera zmieniający pewne szczegóły w umundurowaniu jego oddziałów.

Hitlerowcy, którzy nosili dotychczas brązowe koszule, otrzymują teraz brązowe frotkowe kroju wojskowego, oraz takiego samego koloru czapki, wzorowane na modelu czapki Reichswehry.

Oddziały obronne, otrzymują mundury czarne z trzypiętymi główkami.

KALENDARZYK

Felicjana.

ODCZYT

Staraniem Koła m. Stronnictwa Narodowego odbędzie się zebranie w czwartek dnia 9 czerwca o godz. 7,30 w lokalu Str. Narodowego przy ul. Głównej 48, w którym p. L. Grzegorzak wygłosi odczyt p. t.

„Z czego Państwo pieniądze czerpie i na co wydaje”.

Wycieczka

Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego do Piotrkowa i Sulejowa

Polskie Towarzystwo Krajoznawcze po daje do wiadomości, że w niedzielę dnia 12 b m pod kierownictwem p. inż. Gablera odbędzie się wycieczka do Piotrkowa i Sulejowa. Program wycieczki przewiduje zwiedzenie starożytnych zabytków i muzeum w Piotrkowie Opactwa Cystersów w Sulejowie oraz przepięknych lasów nad Pilicą. Koszt wycieczki dla członków Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego wynosi zł. 8 — dla nieczłonków zł. 9. — Zapisy przyjmuje Sekretariat P. T. K. w piątek 10 b m o godz. 20—21 w lokalu własnym przy Al. Kościuszki 10

Ujęcie groźnego bandyty

(a) W dniu wczorajszym ujęty został przez wywiadowców urzędu śledczego poszukiwany już od kilku tygodni bandyta 32-letni Józef Jagiełło.

Aresztowanie Jagiełły nastąpiło w stodole należącej do gospodarza Jana Masłowskiego w Wolborzu, gdzie Jagiełło ukrył się, bez wiedzy właściciela.

Obserwujący już od dłuższego czasu bandytę policjanci wkroczyli do stodoły, gdzie zastały Jagiełłę śpiącego w słomie.

Nim bandyta zdolał się zorientować rozbrojono go i zabrano mu rewolwer i kilkadziesiąt naboju, pozatem zaś różne narzędzia włamania.

Jagiełłę osadzono w areszcie, następnie zaś przetransportowany zostanie do Łodzi, gdzie również ma kilka spraw i nawet był poszukiwany przez policję.

Zuchwały rabunek

Z WOZU

(a) Na szosie między Burzeninem a Tuszymem w powiecie łaskim dokonano zuchwałego napadu rabunkowego. Około godziny 19-ej wieczorem powracał do domu, wioząc mąkę z młyna, syn gospodarza z Burzenina, 18-letni Stanisław Sagan.

(a) W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy w Łodzi pod przewodnictwem sędziego Kozłowskiego, w asyście sędziów Ehrenkreutza i Cajewskiego, rozpoznawał sprawę 30 letniego Stefana Stawarza i 41 letniego Szmula Abrama Knobla.

Akt oskarżenia wniesiony przez prokuratora Olszewskiego w sposób następujący z ilustrował przestępstwo obu oskarżonych.

W nocy na 15 stycznia rb. dokonano włamania do składu fabrycznego Edwarda Szutza, przy ulicy Zielonej 14.

Nieznani sprawcy, według wyjaśnień poszkodowanego, dostali się w tajemniczy sposób do wnętrza składu i skradli 113 sztuk szczotek i pędzli, łącznej wartości ponad 1600 złotych

Włamanie było istotnie tajemnicze. Wywiadowcy przybyli na miejsce stwierdzili, że brak jest jakichkolwiek śladów włamania, a nawet w zamku nie zauważono śladów, jakie zazwyczaj zostawiają operacje wytrychem.

Skierowano to podejrzenie w kierunku osób, pozostających w bliższym kontakcie z wytwórcią szczotek.

Jakoż wynik dochodzenia podejrzenia to potwierdził.

Ustalono, że szczotki skradzione u Szutza rozsprzedaje Knobel.

Badany Knobel wskazał osobnika, od którego nabył szczotki. Z rysopisu ustalono że złodziejem był Stefan Stawarz, zatrudniony u Szutza w charakterze robotnika.

Stawarz poprzednio już był karany za różne kradzieże.

Na rozprawie w dniu wczorajszym oskarżenie zostało potwierdzone zeznaniami powołanych świadków.

Sąd po naradzie wydał wyrok mocą którego skazani zostali 30 letni Stefan Stawarz na 3 lata więzienia, a 41 letni Szmul Abram Knobel na 3 miesiące więzienia.

Oko normalnie i nienormalnie zbudowane

W oku normalnie zbudowanym główne ognisko przyrządu łamiącego światło w oku pada na siatkówkę, punkt dalej znajduje się w nieskończonej odległości, promienie równoległe do oka wpadające dają obraz na samej siatkówce i dzięki akkomodacji oko może widzieć wszystkie przedmioty odległe i najbliższe.

Wzrok taki nazywa się prawidłowym.

Przeciwnie jednak bywa, gdy wzrok jest krótki i chociaż doskonale widzi w pobliżu, w pewnej odległości nie może już rozpoznać przedmiotów.

Z wiekiem u ludzi bardzo dobrze widzących siła akkomodacji słabnie, muszą więc dla rozeznania bliskich przedmiotów używać okularów, kiedy tymczasem krótkowidze tego nie potrzebują i do późnej starości mogą dobrze wszystko rozeznąć z bliska.

Są oni pozbawieni wielu przyjemności, jakich doznają ludzie z normalnym wzrokiem:

Racjonalna redukcja

(a) W związku z ograniczeniem produkcji, szereg zakładów przemysłowych, jak to podawaliśmy przystąpiło obecnie do przeprowadzenia redukcji dni pracy, jakoteż robotników.

Po wymówieniach, których termin ukończył się w drugiej połowie maja rb. obecnie przeprowadzone są redukcje robotników.

Między innymi z Zjednoczonych Zakładach Scheiblera i Grohmana, redukowane są te osoby, z których rodzina i inne jeszcze osoby pracują zarobkowo.

Ponieważ liczba takich robotników jest dość znaczna, przeto na miejsce redukowanych przyjmowani są robotnicy pozostający na wyłącznym utrzymaniu rodziny.

W odległości 4-ch kilometrów od miasta Sagana zatrzymali trzech jacyś osobnicy, którzy kilkoma uderzeniami zwałili Sagana z nóg, następnie zrabowali 3 worki mąki i zbiegli z łupem. Wszczęty pościg doprowadził do ujęcia 2-ch rabusiów, Józefa Lagiewskiego i Stanisława Olejnika.

czy to w sali balowej, czy w podróży, czy w muzeach i galerjach, czy w obliczu wspaniałych widoków przyrody, wiele pięknych i godnych uwagi szczegółów ginie dla nich zupełnie.

W części wynagradza ich za to doskonałość innych zmysłów, które starają się niejako dopełnić to, czego brakuje wzrokowi.

Krótkowidze posiadają słuch nader delikatny, zmysł dotykania dochodzi u nich do wysokiego stopnia wyrobienia, a mniejszą ilość wrażeń zastępuje żywsza wyobraźnia i siła fantazji. To, czego nie widzą, przeczuwają.

Spostrzegł to już Jezuita Dechales w XVII wieku, a pisarz Cardano, zmarły w Bolonii 1571 r., czyni uwagę, że krótkowidze silniej kochają niż ludzie z normalnym wzrokiem, gdyż nie spostrzegają wad i usterek w piękności miłowanej kobiety.

Bywają oni też więcej skupieni w sobie, życie duchowe wyżej się u nich rozwija, gdyż przedmioty świata zewnętrznego nie rozprasza ją nadmiernie ich uwagi.

Nie wszyscy krótkowidze uważają tę wadę za nieszczyście.

Niektórzy mogą przyzwyczaić się z czasem do tej ułomności i są zdania, że niewiele na tem traci. Kobiety wolą poprzestać na ograniczonym zakresie widzenia, byle tylko nie nosić okularów; mają w tem zupełną słuszność, okulary bowiem szpecą twarz i nadają kobiecie pozór zbytnej pedanterii.

Dodać musimy, że oczy krótkowidzów, wskutek rozszerzenia zrenicy, pod względem piękności, kształtu, ognia i wyrazu są o wiele piękniejsze niż oczy normalnie zbudowane.

Zamach samobójczy.

(a) W mieszkaniu własnym przy ulicy Wólczańskiej 50 popełniła zamach samobójczy Władysława Muszyńska,

Muszyńska pozostając bez pracy i środków do życia pozostawszy sama w mieszkaniu zatrąła się większą dawką jodyny.

Przybyły lekarz pogotowia przewiózł ją sparamię w stanie ciężkim do szpitala.

Ciekawe Rozmaitości staropolskie.

Prawo Bartne

Cenne dzieło „Prawo bartne”, wydane w połowie XV-go wieku przez Krzysztofa Niszczycykiego, starostę przasnyskiego i ciechanowskiego, objaśnia jak surowe były wówczas kary za kradzież pszczół.

Złoczyńce, przytrzymanego na gorącym uczynku, skazywano na gardło; jeżeli zaś zdołał uciec, a dwaj lub trzej bartnicy, widzieli go robiącego szkodę, unikał wprawdzie śmierci, lecz musiał zapłacić dziesięć grzywien kary i bywał na wieczne czasy wywołany z puszczy, pod groźbą utraty życia.

Niegdyś pszczelnictwo w Polsce było ważnym źródłem dochodu i posiadało szczególne prawo dawstwo.

Już Mieczysław Stary usiłował uregulować nieprawidłowy stosunek posiadaczy barci do właścicieli lasów, bądź prywatnych, bądź królewskich, o czym wspomina Kadłubek.

Kazimierz Wielki wciągnął pewne artykuły, dotyczące się bartnictwa, ze statutu wielkopolskiego do wiślickiego. Jagiełło rozszerzył te ustawy.

Na Mazowszu, przepisy dotyczące się właściciela barci, jeszcze dokładniej były rozwinięte; istniała tam np. samodzielna gmina bartna, o czym świadczy wspomniane dzieło Niszczycykiego, w którym znajdują się ciekawe szczegóły o zwyczajach Kurpiów bartników.

Pierwsze działa polskie

Pierwszą wzmiankę o działach w Polsce znajdujemy w zbiorze praw Kazimierza Wielkiego; stanowi to niezbitny dowód, że nasz kraj już około połowy XIV-go wieku posiadał armaty, puszkami zwane.

Jan z Czarnkowa wspomina o nich przy obleżeniu Puzdru.

W bitwie pod Grunwaldem brała już udział artylerja, ale z małym skutkiem.

W XIV-ym i XV-ym wieku używano dział, zwanych tarasnicami, foglerzami, hufnicami; bombardy były przeznaczone do burzenia murów.

Na początku XVI-go wieku, przez zastawienie kul żelaznych i czopów, nastąpił przewrót w artylerji.

Za Zygmunta I-go miano moździerze różnego kalibru, bazyliszki, słowiki, szarfmece, kartauny, notszlangi i falkony. Puszkarzami byli zwykle Niemcy, lecz na czele artylerji stał Polak, Jan Staszkowski, po którym w r. 1534 objął ten urząd Hieronim Noskowski.

Zygmunt August bardzo suto uposażył cekaury we wszelkie działa.

Stefan Batory także dbał o artylerję, która we wszystkich wyprawach dzielnie się zachowywała.

Zygmunt III ją zaniedbał, za to Władysław IV, zapoznawszy się w swych podróżach z jej postępami, umyślił postawić artylerję, która we wszystkich wyprawach dzielnie się zachowywała.

Zygmunt III ją zaniedbał, za to Władysław IV, zapoznawszy się w swych podróżach z jej postępami umyślił postawić artylerję polską na takiej stopie, na jakiej znajdowała się w Europie. Starszym nad armatą, został Paweł Grodzicki, potem Arciszewski, po nim zaś Przyjemski.

Najazd Karola XII, na początku XVIII stulecia, doprowadził do ruiny artylerję polską. Szwedzi bowiem wywieźli działa, albo je zniszczyli; pomimo usiłowań Kątskiego, artylerja polska nie podniosła się prędko z uładku.

Odrodzenie jej zaczyna się dopiero od r. 1763.

Jak odbywały się weselne uroczystości Jagiełły

Władysław Jagiełło poślubił w roku 1422 młodszą i piękną Zofję, księżniczkę Holenderską, ale z powodu wojny z Krazykami

koronacja jej odbyła się dopiero 20 lutego 1424 r. Na tę uroczystość, z wielkim obchodem przepychem, zjechał do Krakowa cesarz Zygmunt z żoną Barbarą, król duński Eryk, Ludwik książę bawarski, brat królowej francuskiej, czterej książęta mazowieccy, Bernard książę opolski, Bolesław książę cieszyński, Janusz książę raciborski, Kazimierz książę oświęcimski, Waclaw książę opawski, Konrad Czarny i Konrad Biały książęta kozielscy, Waclaw książę zęgański, wielu książąt litewskich i ruskich. Przybył także legat papieski, Branda, kardynał przysłany przez Papieża Marcina V. Sześć dni trwały na zamku uczy, płasy i gonitwy. Siódmego dnia w sobotę, Zawisza Czarny z Garbowa, rycerz, który nie miał wówczas sobie równego w chrześcijaństwie, zaprosił na obiad cesarza, obu królów, kardynała (Brandę), wszystkich książąt i dostojników duchownych i w domu

bogatego Czecha, przy ul. św. Iana, wspinała uczcił ich biesiada.

Ciekawy konterekt rycerza-biskupa

Wincenty z Czarnkowa Czarnkowski, herbu Nałęcz, najprzód służył ojczyźnie jako rycerz, miał żonę i dwóch synów. Po śmierci ukochanej żony, wstąpił do stanu duchownego i został kanonikiem gnieźnieńskim. W r. 1219 zmarł arcybiskup gnieźnieński, Henryk z Brenu, a kiedy kapituła zgodzić się nie mogła na wybór jego następcy, Papież Honoriusz III zamianował na tę godność świątobliwego lwona Odroważy biskupa krakowskiego. Lwo odmówił, Papież polecił więc kapitule obrać zacnego męża na stolicę arcybiskupią. Wszystkie głosy padły na Czarnkowskiego, „męża zdolnego, rodem i obyczajami znacznego, w nauce dosyć biegłego”. Papież go zatwierdził w r. 1220. Był to biskup pobożny, miłośny, stawiał szpitale, a podczas głodu żywił lud zbożem z własnych spichlerzy. Był świadkiem morderstwa Leszka w Gąsawie w r. 1227. Sprawował rządy diecezji lat 12. Umarł w r. 1232 i został pochowany w Gnieźnie.

RESZTKI TOWAROW z FABRYKI LEONHARDTA

na garnitury, kostjumy, płaszcze, i ubranka dziecinne — sprzedaje

EDMUND WASILEWSKI

Fiołrkowska 152.

POTRZEBNY

WSPOLNIK

do wyrobionego interesu z kapitałem

30.000 zł.

Wiadomość w adm. „Prądu”

ści, żyje zaś od 500 do 600 lat. Olsze rosną 100 lat, dęby i mahonie potrzebują 200 lat ażeby doszły do pełnego rozwoju.

Istnieją trzy gatunki drzew dostarczających łożu. Jedno z nich, Stillingja Lebifera, rośnie w Chinach i wydaje owoce mające pół cala średnicy; owoc zawiera trzy ziarenka pokryte rodzajem wosku; z ziarenka po wypraniu w kotłach, wyciskają tłuszcz z którego robią świece. Inny gatunek zowie się Iteria indica, rośnie w Indjach, dosięga 60 stóp i nigdy nie traci liści; korę ma białą. Z nasienia jego wyciskają żółtawy tłuszcz, używany do lamp oraz do wyrobu świec, i mydła; odznacza się on przyjemnym zapachem rozpuszcza się w spirytusie, a topi przy 37 C. Trzeci gatunek Bassa Parkii, rośnie w Afryce; nasienie jego rozgotowane w wodzie, wy daje żółty i lepki tłuszcz.

Motyle są niesłychanie wytrzymałe na mrozy. W okolicach bieguna północnego znaleziono aż sześć gatunków motyli, wśród wysokich gór turyści znajdują nieraz na śniegu zmarznięte motyle, które są tak kruche że w rękach się łamią, tymczasem przeniesione w cieplejszą atmosferę odzyskują życie.

Mało kto w Europie pija herbatę zupełnie czystą i wolną od wszelkich przymieszek. Nawet w wysokich jej gatunkach znajdują się liście wszystkich niemal rodzajów rośliny Thea, a mianowicie: Thea bohea, Thea viridis, Thea stricta, Thea assamica i t. d. Do innych tańszych gatunków, mieszają jak się przekonano z analizy rozmaitych prób herbaty, liście zielska tak pospolitego, jak wierzbowka wąskolistna i kosmata, liście wiąz polnego, tarniny, poziomki, jesionu, bzu, róży czarnej, porzeczki i innych traw. Prócz tego znaleziono tam różne dodatki mineralne i chemiczne, jako to: gips, piasek, indygo, drzewo kampezesowe.

DROBIAZGI

Najprędzej ze wszystkich gatunków drzew rośnie eukalyptus, gdyż w przeciągu trzech miesięcy przybywa mu 24 stopy wysokości. Drzewo to rośnie przeważnie w lasach australijskich, stanowiąc wybitną cechę tamtejszej roślinności. Dosięga ono w Australji 200 do 400 stóp wysokości są eukalyptusy wysokie na 500 stóp, i 81 w obwodzie. Dębom w przeciągu trzech lat przybywają 2 stopy 10 cali, modrzewiom 3 stopy 7 cali, kłonom 5 stóp 3 cale, bukom jedna stopa 8 cali, topolom 6 stóp, wierzbow 9 stóp 3 cale. Kłom w ciągu 150 lat dosięga

Rozmaitości

ze świata

Sprytny pomysł bankiera.

Pewien bankier budapeszteński wpadł na sprytny pomysł wywiedzenia władz skarbowych w pole. Posiada on w swej kasie pancernej olbrzymi pakiet akcji praskich jednej z fabryk w Pradze i chciał je spieniężyć.

Ale surowy zakaz rządu węgierskiego wywożenia zagranicę jakichkolwiek papierów wartościowych stanął tym zamiarom na przeszkodzie.

Bankier nie posiadał się z tego powodu z wściekłości.

Naraz — idea!

Zapakował akcje w trzy torby i pojechał

z nimi do notariusza. Tam kazał sporządzić akt, że w dniu 12 maja 1932 r. w obecności rejenta X. Y. spłonęły doszczętnie akcje (tu wyszczególnione).

I rzeczywiście bankier wszystkie papiery spopielił w piecu rejenta.

Z aktem stwierdzającym to całopalenie pojechał sobie teraz do Pragi. Na granicy celnikom nie przyszło do głowy czepiać się jakiegos akta notarialnego.

W Pradze na zasadzie tegoż aktu wydano duplikaty akcji, które bankier natychmiast sprzedał na giełdzie.

stronnem obciążeniu niektórych stawów np. u szwaczek (praca przy nożnej maszynie), dalej jako uraz statystyczny u osób otyłych.

Zimmer twierdzi, że chorzy z zylakami głównie w okolicy kolana, narzekają również na bóle w stawach kolanowych. Jedyne usunięcie zylaków w pobliżu stawów kolanowych doprowadza do znacznej poprawy objawów stawowych.

Naogół — należy przewlekły gościec stawowy do cierpień sfer uboższych, lecz nie zawsze.

Wchodzą tu w rachubę takie czynniki, jak niedostateczne odżywianie, złe niehigieniczne warunki mieszkaniowe, stany wyczerpania fizycznego. Stwierdzono, że ludność miejska znacznie częściej zapada na gościec niż wiejska, i to głównie dla przyczyn mieszkaniowych.

Dużą rolę przyczynową odgrywają w schorzeniach reumatycznych gruczoły dokrewne.

Zaburzenia tego aparatu dokrewnego mogą wywołać typowe objawy cierpienia stawowego. Znajdujemy je przy chorobie Basedowej i przy dysfunkcji gruczołu tarczowego.

Jak ważną rolę w sprawie reumatyzmu odgrywa system nerwowy, jest powszechnie wiadomo.

Reasumując wszystko, co dotąd o reumatyzmie wiemy, stwierdzić musimy, że niema dotąd ogólnie ustalonego, przez wszystkich badaczy uznanego poglądu na kwestję tej niszczycielskiej choroby społecznej. Dlatego cały świat lekarski wytyża wszystkie siły, ażeby ją wyświecić i wszelkimi środkami zwalczać.

Najważniejszymi zaś postulatami w zwalczaniu reumatyzmu są:

Budowanie specjalnych lecznic dla reumatyków, zainteresowanie nią szczególnie lekarzy szkolnych i lekarzy urogich, indywidualizacja leczenia w Kasach Chorych w miejsce leczenia masowego, publiczne uswiadomienie ochrona przeciw zaziębieniom w zakładach przemysłowych, uwzględnianie schorzeń stawowych w higienie zawodowej, szczególna opieka nad higieną mieszkaniową, przeciwdziałanie ciasnocie mieszkaniowej, leczenie starannie migdałów i jam bocznych, nosa, oraz pielęgnowanie chorych zębów w szkołach i zakładach ubezpieczeniowych.

KRONIKA NAUKOWA

Co to jest reumatyzm

Reumatyzm, jako choroba społeczna, jest jednym z najniebezpieczniejszych wrogów ludzkości.

Jakkolwiek nauka lekarska wiele już dziś umie w dziedzinie badania i zwalczania gruźlicy, czy raka — w stosunku do schorzeń reumatycznych znajduje się dopiero na progu wyświecenia ich istoty.

To też narody kulturalne odczuły wobec tego zawiłego problemu potrzebę stworzenia wspólnego frontu dla wyświecenia reumatyzmu.

Tak powstał w Paryżu w kwietniu 1925 roku pierwszy komitet międzynarodowy dla badania i zwalczania reumatyzmu.

W Polsce powstał w 1928 r. oddział tego komitetu.

Statystyka inwalidztwa na skutek schorzeń reumatycznych przedstawia się bardzo niekorzystnie.

Dochodzi ona np. w Anglii do 18 proc. Stosunek schorzeń reumatycznych do innych chorób przedstawia się w 4 — 7 procent. W Niemczech inwalidztwo na tle reumatycznym przewyższa miejscami inwalidztwo gruźlicze.

Statystycznie stwierdzono, że ogólnie schorzenia reumatyczne przypadają w 70—80 proc. na płeć żeńską.

Większość badaczy reumatyzmu dowodzi, że zapadają nań tylko specjalne organy.

Pisani twierdzą, że nie może zostać reumatykiem ten, kto nie posiada odpowiedniej predyspozycji do tego.

Fakt dziedziczności przemawia również za tą teorią.

Dalej stwierdzono, że reumatyzm spotyka się często u osobników anemicznych. U reumatyków spotykamy skórę o powierzchni wybitnie gładkiej.

Jako czynnik zewnętrzny wywołujący ostre schorzenia reumatyczne uważano oddawanie zakażeń e.

Co do typu zarazka toczy się między wybitnymi znawcami reumatyzmu spór.

Sprawa znaczenia etiologicznego infekcji

przy przewlekłych, pierwotnych czy wtórnych schorzeniach reumatycznych jest otwarta.

Większość badaczy jest tego zdania, że zakażenie przy reumatyzmie jest wywołane przez zarazki umiejscowione w ognisku odległym od miejsca choroby, a działające patogenetycznie.

Znajdujemy takie ogniska w jamie ustnej (zęby, migdały), lub przy zapaleniu woreczka żółciowego, wyrostka robaczkowego, w przydatkach macicznych, ropniach, chorobach zakaźnych jak płonica, dur, influenza, rzeżączka, gruźlica i t. p.

Takie schorzenia reumatyczne na tle infekcji nazywamy „infektarthritis”.

Umber zaznacza, że w przypadkach przewlekłych schorzeń reumatycznych, względnie ostrych, odgrywa rolę wrodzoną małowartościowość tkanek pochodnych mezenchymy. Powstanie pierwotnego przewlekłego gościeca stawowego jest dalej w dużym stopniu zależne od warunków klimatycznych, mieszkaniowych, społecznych.

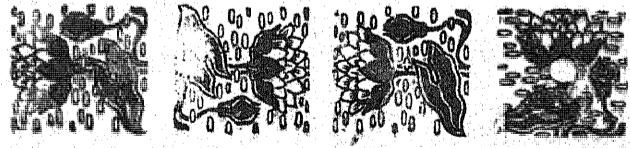
Wiemy, że zaziębenie odgrywa dużą rolę przy reumatyzmie. Dlatego też spotykamy tak częste schorzenia reumatyczne w Anglii i Skandynawji, w krajach o dużej zmianie warunków atmosferycznych znacznie częściej niż w południowych.

Wszelkie czynności zawodowe, wystawiające człowieka na złe warunki atmosferyczne, mogą również łatwo doprowadzić do reumatyzmu.

Kroner stwierdził w zestawieniu zawodów u reumatyków, że w wielkim procencie podlegają tej chorobie; praczki, sprzedawczki (w handiach jarmarcznych, palacze, piekarze, woźnicy, murarze, a głównie górnicy: u których reumatyzm stanowi typową chorobę zawodową.

Nieracjonalny strój kobiecy brano również pod uwagę, jako czynnik sprzyjający chorobom reumatycznym, szczególnie u osób ze skłonnością do przeziębienia.

Jako dalszy czynnik przyczynowy odgrywa rolę uraz przez stałe działanie przy jedno-

Nasiona

dla wszystkich, narzędzia preparaty chemiczne dla celów ogrodniczych oraz przy rządypszczelarskie, polecają SKŁADY

L. JASINSKIEGO

prowadzona od 1870 roku w Łodzi, ul. Andrzeja 10 telefon 168-56.

w Łęczycy, Poznańska 30, telefon 125.

Nowy rozkład jazdy

Z Łodzi—Fabrycznej odchodzą:		7.50 z Kozuszek (pociąg sezonowy, kursujący do 1 października 1932 r.)		17.54 do Warszawy	
6.25 do Kozuszek z połączeniem do Warszawy	8.12 z Kozuszek	18.00 do Częstochowy przez Zdunską Wołę	19.20 do Głowna (kursujący w niedziele święta do 11.IX. 1932 r.)	19.35 do Ostrowia pozn.	20.05 do Łowicza
7.25 do Kozuszek z połączeniem do Warszawy, Katowic, Krakowa i Skarżyska	8.59 z Andrzejowa	20.06 do Lwowa	20.30 do Łasku (piątki soboty niedziele święta i dni przedświąteczne)	21.20 do Torunia.	22.00 do Poznania przez Kalisz
8.05 do Andrzejowa	9.46 z Kozuszek (połączenie z Warszawą, Krakowem, Katowicami i Skarżyskiem)	22.00 do Łodzi—Kaliskiej przychodzą:	0.45 z Ostrowia	1.57 z Warszawy	4.13 z Kozuszek przez Widzew i Chojny
8.35 do Kozuszek (kursuje w niedziele i święta do 11.IX 1932 r.)	12.45 z Kozuszek (połączenie z Warszawą, Krakowem, Katowicami)	4.20 z Ostrowia	5.00 z Poznania przez Kutno	7.18 z Poznania przez Kalisz	7.25 z Łowicza
9.35 do Kozuszek (kursujący w niedziele i święta do 11.IX 1932 r.)	15.29 z Kozuszek	7.55 z Torunia	8.40 z Ostrowia	8.52 ze Lwowa przez Widzew	9.25 z Warszawy
10.45 do Kozuszek z połączeniem z pociągiem pospiesznym na Warszawę, Kraków i Skarżysko	16.00 z Warszawy (bezpośredni przez Kozuszkę).	10.05 z Łasku (sezonowy do dnia 11. IX 1932)	11.53 z Warszawy	12.24 z Poznania przez Kalisz	12.35 z Kutna
13.05 do Kozuszek	17.15 z Kozuszek (połączenie z Warszawą Częstochową i Skarżyskiem).	12.24 z Poznania przez Kalisz	12.35 z Kutna	14.59 z Głowna	15.15 z Łasku (sezonowy w niedziele i święta)
14.00 do Kozuszek z połączeniem do Warszawy	20.10 z Kozuszek (połączenie z Warszawą Krakowem i Katowicami)	15.15 z Ostrowia	17.41 z Ostrowia	18.40 z Kozuszek od strony Warszawy	19.05 z Łowicza
14.50 do Skarżyska bezpośredni	21.25 z Kozuszek (święteczny w niedziele i święta do 11.IX 1932 r.)	19.12 z Częstochowy przez Zdunską Wołę	19.40 z Ostrowia	19.58 z Kutna	21.48 z Warszawy
15.10 do Kozuszek, Częstochowy Ząbkowic i Bielska	22.00 z Kozuszek (święteczny kursujący do 11 IX 1932).	19.40 z Ostrowia	21.48 z Warszawy	22.01 z Głowna (w niedziele święta i dni przedświąteczne)	22.07 z Łasku (sezonowy: w piątki soboty niedziele i dni przedświąteczne)
15.40 do Kozuszek z połączeniem do Częstochowy	22.35 ze Skarżyska, bezpośredni	22.01 z Głowna (w niedziele święta i dni przedświąteczne)	22.07 z Łasku (sezonowy: w piątki soboty niedziele i dni przedświąteczne)	22.50 z Torunia	
16.20 do Kozuszek (pociąg roboczy, kursujący w dni powszednie)	23.18 z Kozuszek (połączenie z Warszawą, Krakowem i Katowicami).				
16.55 do Kozuszek z połączeniem do Katowic	Z Łodzi—Kaliskiej odchodzą:				
18.00 do Kozuszek z połączeniem do Warszawy i Krakowa	0.53 do Kozuszek przez Widzew				
19.20 do Warszawy przez Kozuszkę bezpośredni	1.25 do Poznania przez Kutno,				
19.45 do Kozuszek	2.10 do Ostrowia pozn.				
20.30 do Kozuszek (sezonowy, kursujący codziennie do 1.X 1932 r.)	4.32 do Warszawy				
71.15 do Kozuszek z połączeniem na Warszawę i Skarżysko	6.15 do Ostrowia pozn.				
22.30 do Kozuszek z połączeniem na Kraków i Katowice.	7.28 do Warszawy				
Do Łodzi—Fabrycznej przychodzą:	8.05 do Kozuszek przez Widzew				
0.48 z Kozuszek (połączenie z Warszawą, Krakowem i Skarżyskiem)	8.30 do Łasku (kursujący do 11. IX. 1932 r.)				
5.08 z Bielska Ząbkowic; Częstoch. Kozuszek	9.00 do Kutna				
6.10 z Kozuszek (pociąg roboczy)	9.33 do Ostrowia pozn.				
7.00 z Kozuszek (połączenie z Krakowem, Skarżyskiem).	10.15 do Głowna				
7.30 z Kozuszek pociąg roboczy)	12.07 do Poznania przez Kalisz				
	12.38 do Warszawy				
	13.00 do Torunia				
	13.40 do Łasku (sezonowy do 1 X. 1932 r.)				
	15.20 do Kutna				
	15.30 do Ostrowia pozn.				
	15.35 do Łowicza				

9)

Dom

tajemnie

(Wyciąć i zachować)

Subtelniemi niedomówieniami dawał jej do zrozumienia swój smutek. Żał mu jej było, nie wątpił bowiem ani o szczerości, ani o bezinteresowności jego uczuć. Dzień ten w zwykłych okolicznościach zwiększyłby znacznie szansę Poltawy w jej sercu, teraz jednakże należało o tem myśleć.

Pojawienie się służącej wyrwało pannę z zadumy.

— Pan Debenham przyszedł, proszę jasnie panienki — rzekła dziewczyna, — poprosiłam go do salonu.

— Pan Debenham? — zdziwiła się panna, marszcząc brwi. — Ach, tak, ten prawnik! zaraz do niego przyjdę.

Zastąpiła poważnego prawnika, przechadzającego się po salonie tam i z powrotem w zamyśleniu.

— Wiadomo pani, zdaje mi się, — rzekł witając się z nią, — że będę musiał z koniecznie być obecny na jej ślubie. Mam doręczyć po tej ceremonii klucze do safe'u pani stryjaczka w London Safe Deposit. Mam tu wykaz dokładny sumy, jaką ten safe powinien zabierać.

Położył dokument na stole.

— Może zechce pani zapoznać się dokładnie z temi pozycjami, ogółem biorąc, ma być pięćset tysięcy funtów, którą to sumę pozostawił pani zmarły jej ojciec, osierociwszy panią, o ile mi wiadomo, gdy pani jeszcze była dzieckiem.

Skinęła głową.

— Suma ta przechowywana jest w najpewniejszych akcjach i okaże się prawdopodobnie, że należy się pani spora suma dywidendy. Zmarły pan Farrington wybrał ten dość niezwykły i nawet dziwny sposób zabezpieczenia pani majątku wbrew moim radom. Bo trzeba pani wiedzieć, — ciągnął dalej, — że radziłem się przed jakimś sześciu laty w tym przedmiocie i bardzo mi ten sposób odradzałem. Okazuje się, że byłem w błędzie bo w krótko potem, jak to wskazują jego księgi, poniósł on wielkie straty, i chociaż, nie chcąc nic powiedzieć przeciwko niemu, — tu prawnik podniósł dłoń ruchem zaprzeczającym, — to jednak przyznać należy, że sytuacja, która się wytworzyła z powodu nagłej zniżki Canadian Pacificów których miał ogromny pakiet, mogłaby stanowić pokusę dla człowieka, obdarzonego tak silną wolą, jak pan Farrington. Tymczasem pozostaje mi tylko spełnić mój obowiązek, ale przyszedłem do pani jeszcze, by zapytać, czy stryj pani nic nie wspominał pani o wielkiej fortunie Tollingtona, do której opiekunów należał, chociaż nigdy jak wiem z pewnością, nie dysponował temi pieniędzmi.

Spojrzała na niego ze zdumieniem.

— To dziwne, że pan o to pyta, — rzekła. — Pan Doughton pracuje nad odzyskaniem spadkobiercy tej fortuny.

Debenham skinął głową.

— Tak, słyszałem, — rzekł. — Pytam, bo otrzymałem zawiadomienie od pozostałych opiekunów masy spadkowej z Ameryki, z którego wnoszę, że poszukiwania przyszłego pani małżonka będą bezowocne, o ile nie zdoła przedstawić spadkobiercy w ciągu czterdziestu ośmiu godzin.

— A to dlaczego? — spytała zdumiona.

— Tak orzekł testament, — rzekł pan Debenham, przechadzając się po pokoju. — Fortuna Tollingtona, o ile pani wiadomo...

— Nic o niej nie wiem, — przerwała.

— A więc wyjaśnię pani. — rzekł z uśmiechem. — Fortuna Tollingtona ma przyjść w równych częściach na spadkobiercę i jego żonę.

— A jeśli go los nie uszczęśliwił żoną? — spytała z uśmiechem, a przebiegł daw

nej wesołości zamigotał w jej oczach.

— W takim razie pieniądze automatycznie nie przechodzą na kobietę, którą spadkobierca poślubi. Ale testament chce, by spadkobierca został odszukany w ciągu dwudziestu lat od daty śmierci Tollingtona. Termin ten upływa jutro.

— Biedny Frank! — rzekła, potrząsając głową. — Tak bardzo się starał trafić na jego ślad! Stąd wniosek, że jeśli jutro nie przedstawi owego tajemniczego jegomości, nie otrzyma obiecanej nagrody?

Prawnik skinął głową.

— Tak mi się zdaje, — odrzekł, — nagroda bowiem ma przypaść temu, który uczyni zadość wymaganiom testamentu w oznaczonym terminie. Właśnie dlatego, że wiedziałem o zainteresowaniu pana Doughtona w tej sprawie, a także... — zawahał się, — dlatego, że przypuszczałem, że stryj mówił coś pani w tej sprawie.

— Myśli pan, że powiedział mi, kim jest ów zaginiony, że sam o tem wiedział i miał jakieś racje, żeby trzymać to w tajemnicy? — Czy pan tak przypuszcza, panie mecenasie?

— Niech się pani nie gniewa na mnie proszę pani. — rzekł prawnik śpiesznie, — nie chciałem nic powiedzieć przeciwko panu Farringtonowi ale wiem, że był to człowiek bardzo bystry i przenikliwy, i przypuszczałem że może coś takiego powiedział pani, coby pomogło przyszedłemu pani małżonkowi w zdobyciu bardzo poważnej sumy.

Potrząsnęła głową.

— Nic zupełnie o tej sprawie nie wiem — odrzekła. — Stryj nigdy mi się w niczem nie zwierzał. Nie miał zwyczaju rozmawiać o interesach ze mną, choć wiem z pewnością, że był do mnie szczerze przywiązany. — Oczy jej napełniły się łzami, nie na wspomnienie jego dobroci, ale z upokorzenia że musi grać rolę kochającej bratanicy względem człowieka, do którego straciła wszelki szacunek. Poczuli się niewyraźnie marną i małą.

— To wszystko, — rzekł pan Debenham — Spotkamy się w kancelarii urzędu stanu cywilnego.

d. e. n.

1-szy dźwiękowy kinoteatr
w ogrodzie
Sienkiewicza 40, — Telefon 141-22

DZIŚ I dni następnym rozpoczyna sezon letni
- **W OGRODZIE** -
„DWA SERCA BIJĄ W WALCA TAIT”
rewelacyjnym przebojem

W wersji polskiej Budynek zabezpieczony przed niepogodą

Widowiska

TEATRY:

TEATR MIEJSKI: — Uciekła mi przepióreczka
TEATR LEIN: — Błękitny bokser

KINA

MOMUS — Jazda naprzód
CASINO — Skandal w teatrze
CAPITOL — Jego mała
AFCLLO — Mąż-kochanek
CORSO: 1 Czerwona szabla
CZARY — 1 Wszystko dla dziewczynki
Nadprogram
GRAND-KINO — Na dworze króla Artura

LUNA — Złota maska
LUDOWY — Walc młoci
ODEON — Przedst. zawieszona
OSWIATOWY — Dla dorosłych: — Melodja serc — dla młodzieży: —
PALACE — Oskarżona
MIMOZA — Orkan
RAKIETA: — Dwa serca biją w walca takt
PRZEDWIOSNIE — Błękitny ekspres
RESURSA — Męczennica
SPLENDID: — Niewinna grzesznica
ZACHETA — Świat bez granic
WODEWIL — przedst. zawieszona

Dyrekcje kin są proszone aby we własnym interesie zawiadamiały zawczasu redakcję o zmianie programu.

GIEŁDA.

WARSZAWA, 8 czerwca 1932 r

Waluty: Dolar St Zjednoczonych 8,87.

Dewizy: Gdańsk	174,90
Belgia	125,00
Holandja	361,40
Londyn	32,95
Nowy Jork	8,90
Paryż	35,14
Praga	26,39
Szwajcaria	174,45
Włochy	45,73
Czerwoniec	4,40

Obroty więcej śr. tendencja bez zmiany
Banknoty dolarowe w obrotach pozagiędo

wych — 8,88,5 — Rubel złoty 4,86, — W obrotach prywatnych rubel srebrny 1,40, 100 kopiejek bilonu srebrnego 0,64 Dewiza na Berlin w obrotach międzybankowych 211,25 Gram czystego złota 5,9244

Papiery procentowe:

7 proc. poz. stabilizacyjna	47,50
4 proc. poz. inwestycyjna serjowa	92,00
4 proc. poz. inwestycyjna	88,75
5 proc. poz. konwersyjna	31,25
6 proc. poz. dolarowa	50,00
8 proc. L, Z Banku Gosp. Krajow.	94,00
10 proc. poz. kolejowa	100,00 (w proc.)
5 proc. poz. kolejowa konwersacyjna	32,75
8 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow.	94,00
7 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow.	83,25

Pięgi

złote plamy, opalenizne, liszaje, pryszczki, wagi i wszelkie inne nieczystości cery usuwa w ciągu kilku dni pod gwarancją skuteczność

Krem „ADA”

Cena słoika zł. 2 — do nabycia w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach.

Przez radio

Łódź, 9 czerwca 1932 r

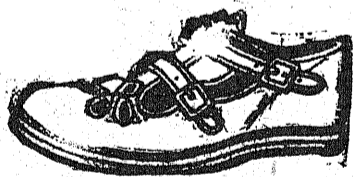
11,45	Codzienny Przegląd Prasy
11,58	Sygnal czasu
12,10	Przegląd dzisiejszej prasy
12,20	Przerwa
12,45	Płyty gramofonowe
15,30	Kronika harcerska
15,35	J. Brahms: Pierwsza symfonia
16,40	Wśród książek
17,00	Koncert kameralny
18,00	Audycja z W-wy
18,20	Muzyka taneczna
19,15	Rozmaitości
19,45	Skrzynka pocztowa rolnicza
19,55	Odczytanie progr. na czwartek
20,00	Stare piosenki Warszawy
20,35	Kwadrans literacki
22,40	Dodatek do Prasow. Dzienn. Radio w
22,50	Muzyka lekka z W-wy

8 proc. oblig. Banku Gosp. kraj.	83,25
7 proc. L, Z, Banku Gosp. Kraj.	83,25
8 proc. L, Z, Banku Gosp. Kraj.	94,00 (wpr.)
8 proc. L, Z, Banku Rolnego	94,00
7 proc. L, Z, Banku Rolnego	83,25
6 proc. L, Z, m. Warszawy	49,75
8 proc. L, Z, m. Warszawy	57,00
8 proc. L, Z, m. Łodzi	47,25
10 proc. m. Radomia	55,00
8 proc. L, Z, Kielc	53,00
8 proc. m. Piotrkowa	49,75
4 1/2 proc. L, Z, ziemskie	33,50

Akcje:

Bank Polski	70,00
Ostrowiec	22,00
Spiess	38,00
Lilpop	10,50

Tendencja dla pożyczek państwowych przeważnie mocniej, dla listów zastawnych słabsza Obroty b.male

Sandałki (Skórzano-szyte)

męskie, damskie i dziecięce od zł. 2,50
obuwie ludowe i sportowe
na gumowej pod.

białe, TENISOWE skórochody	od zł. 2.—
Sandały na kauczuku damskie	„ „ 3,90
Czepki (helmy) kąpielowe	„ „ 1,50
Rantofle kąpielowe	„ „ 2,50

Plaszcze nieprzemakalne

Damskie jedwabne (najmodn. kolory)	zł. 18, 25, 29, 31—
Damskie jedwabne z małymi telerami	od zł. 8.—
męskie brązowe, jasne i gran.	„ „ 10.—
Kurtki brązowe i czarne	„ „ 12.—

poleca **M. FANTULIS**

w Łodzi, Ogrodowa 2 (róg Nowomiejskiej)
tel. 161-96.

filja: Główna 52, róg Kilińskiego, telefon 216-35

SPRZEDAM sklep kolonialno spożywczy z koncepcją tytoniową z urządzeniem na przedmieściu (Niciarnia) na cenę 3 000 zł. w tem zapłacone za rok komorne. Do tego pokój z kuchnią. Komorne kwartalne 100 zł. Wiadomość w Redakcji.

8 POKOI pod Tuszynem plac 3 morgi, 1500 drzew owocowych cena 13,000 zł Wiadomość Mazurska 6 przy Rzgowskiej dojazd 11 gospodarz.

REKORD elegancji, trwałości, wygody, Skórzane półbuty tylko zł. 11,90 Sandały od 3 zł. „Likwidacja” frontowy sklep, Piotrkowska 44.

DRZEWKA

owocowe, ozdobne i krzewy

— z własnych szkółek —
ŁÓDŹ, ORLA Nr. 1

Szewcy.

Najtaniej nabyć **skóry** w każdej ilości można

w Spółce Szewców

PIOTRKOWSKA 79, — Al. KOSCIUSZKI 22

Telefon 158-38

pecjalność. detaliczna sprzedaż zelówek trwałych na wodę

REKLAMA TO POTĘGA!

KINO-TEATR RESURSA

ul. KILINSKIEGO 123

DZIŚ! Pierwszy raz w Łodzi. Przepiękne arcydzieło filmowe p.t.

Meczennica

Wzruszająca tragedia niewinnie posadzonej. — W rolach głów
Franceska Bertini, Warwick Ward, Simone Vondry, i Fritz Kortner

UWAGA!!! 1-a i 2-a seansy wszystkie miejsca po 50 groszy.

Nast. program

„Walc Straussa”

Orkiestra pod dykcją p. L. Kantora

Początek seansów w dni powszed. o godz. 5.30, 7.30 i 9.15
w soboty o g. 4, w niedz. i św.
o godz. 3, 4.30, 6, 7.30 i 9.15
W niedziele i święta PASSE-
PARTOUT prócz urzędowych
NIEWAZNE.

1-szy PRZODUJĄCY SALON TRWAŁEJ ONDULACJI W ŁODZI

URZĄDZA TRADYCYJNY

REKLAMOWY MIESIĄC

TRWAŁEJ ONDULACJI

W WYKONANIU

SPECJALISTÓW

aby szeroki ogół Pań i Panów przekonać, że tylko wieczna ondulacja daje stały pożądaný efekt, dobrze uczesanej główki czy to w podróży, czy sporcie lub nad morzem.

NOWOCZESNE
SYSTEMY

WŁASNA
METODA.

Salon Bittnera

ul. Piotrkowska 164. — Telefon 151-27

Zarząd Spółki Akcyjnej Kolej Elektryczna Łódzka,

Spółka Akcyjna

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w środę, dnia 22 czerwca 1932 roku, o godzinie 17-tej od będzie się w lokalu Banku Przemysłowców Łódzkich w Łodzi przy ul. Ewangelickiej Nr. 15

XXXII Zwyczajne Walne Zgromadzenie

z następującym porządkiem dziennym:

1. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok 1931 i pokwitowanie władz Spółki.
2. Podział zysku za rok 1931.
3. Uchwalenie budżetu na rok 1932 (także określenie wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej)
4. Wolne wnioski z art 54 prawa akcyjnego

PP Akcjonariusze, zamierzający uczestniczyć w tem Zgromadzeniu winni złożyć swe akcje lub kwity depozytowe krajowych instytucyj kredytowych w biurze Zarządu Spółki w Łodzi, ul. Tramwajowa 6, najpóźniej do dnia 14 czerwca rb. włącznie

REWELACJA.

Mieszanka czekolady wyborowej największych krajowych fabryk WEDEL-FUCHS-LARDELL i t.p.

1 kg. zł. 10—

Oraz wszelkiego rodzaju cukry, herbatniki, au druty i t.p. po cenach reklamowych, poleca firma

„ESPERO” Zielona Nr. 1.

UWAGA: Wyborowa „Mieszanka Szwajcarska” — cukierki — znanej fabryki „Hazel”, Lwów 4 zł. za kilogram.

SKLEP Kazimierzy Zielonko

Al. Kościuszki 37.

poleca: pończochy jedwabne, fildecos skarpetki meskie, pończochy dziecięce reformy, rekawiczki wełniane swetry i pończochy. Cena bardzo przystępna oraz przyjmuje pończochy do reperacji.

Lekarz-Dentysta

J. Kozin-Reichowa

ZGIERSKA 15.

przyjmuje 10 — 2 i 4 — 7
Ceny lecznic.

UWAGA!

Z powodu kryzysu cen znacznie niższe!

Znane ze swej dobroci obuwie poleca

ST. GROCHAL

ANDRZEJA 9. Tel. 213-70

SPRZEDAM dom rogowy przynoszący 30 tysięcy rocznie dochodu lub zamienię na mniejszy na do dogodnych warunkach Wólczanska i Wiznera Wiad. w ad ministracji

WOBEC kryzysu szyjcie Panie same, kraje i dopasowywa p. Marja Putowa, Piotrkowska 103 parter.

BIZUTERJA, zegarki na raty ceny gotówkowe „Preciosa” Piotrkowska 123. w podwórzu.

POTRZEBNA panna do podawania obiadów Przejazd 40 Mleczarnia.

OKAZYJNIE do odstąpienia lokal biurowy wraz z telefonem przy ul. Piotrkowskiej (na parterze na prawach lokatora komorne 40 zł. miesięcznie) Informacji udziela Agencja Prasowa WAP Piotrkowska 105 tel. 125-11.

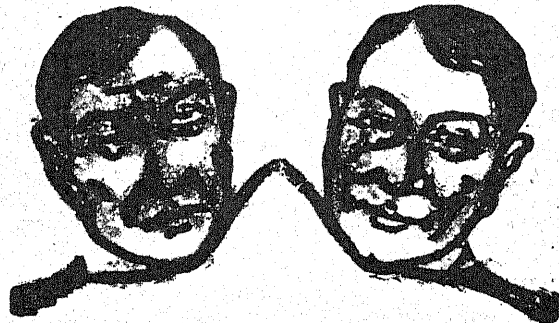
NADLER Traugutt zagubił książeczkę Kasy Chorych wyd. w Łodzi.

GLUCHOTA, szum, cieknięcie uszów ulecza!ne. Za dacie bezpłatnej pouczającej broszury Adres: Eufonia Liszki

BUDKA z napojami gazowymi i węglem do sprzedaży. Wiadomość w administracji „Pradu”.

NADZWYCZAJNA OKAZJA. Sprzedam połowę niepodzielnej, wielkiej, dochodowej nieruchomości — miasto powiatowe Kutno punkt centralny przy rynku, i dwóch ulicach. Dochód roczny Zł 36.000 — lokale poważnie handlowe nie dekretywne dlatego podatki minimalne. Cena i warunki dla nabywcy bardzo korzystne, Dom Handlowo-Przemysłowy Edmund Bogdański Łódź, Pr. Narutowicza 25.

LETNISKO mieszkanie jedno i dwa pokojowe umeblowane z całodziennym utrzymaniem — miejscowość zdrow. lesist. Bliższa wiadomość ul. Andrzeja 3 u p. K. Bogusławskiego.

Wpiew

Teraz

Prawdziwem ukojeniem dla cierpiących na nerwy

jest moja broszurka, niedawno wydana. W książeczce tej omówione są liczne, długoletnie doświadczenia w sprawie przyczyn, powstania oraz leczenia cierpień nerwowych. Tę ewangelję zdrowia wysyłam **zupełnie bezpłatnie**

każdemu kto napisze do mnie pod niżej wskazanym adresem.

Tysiące podziękowań najlepiej świadczą o tem, jak cennymi i skutecznymi są zawarte w tej broszurce skrzętne, sumienne doświadczenia dla dobra cierpiącej ludzkości. Każdy, kto należy do

licznego zastępu chorych na nerwy

każdy, kto cierpi na roztrągnięcie, obawę przestrzeni, osłabienie pamięci, nerwowy ból głowy, bezsenność, zaburzenia żołądka, przewrażliwienie, bóle w stawach, ogólne lub częściowe osłabienie ciała lub też na inne liczne objawy, ten

powinien sobie sprowadzić moją kojącą książeczkę.

Kto ją uważnie przeczyta, ten zdobędzie uspakajające przeświadczenie oraz pewność, iż do zdrowia i radości życia prowadzi prosta droga. Nie zwlekajcie, lecz napiszcie jeszcze dzisiaj!

ERNEST PASTERNAK, Berlin S. O. Michaelkirchplatz Nr. 13
Oddział 948

REKLAMA TO POTEGA!